

ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Satisfaction of Master of Science Program (Psychology)
the Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

ณัชชามน เปรมปลื้ม¹, อุมาภรณ์ สุซารมณ² และ อริสา สำรอง³
Nuchchamon Pramepluem, Umaphorn Sucaromana, and

Arisa Samrong

(nuchchamon.io@rumail.ru.ac.th, mink_hm31@hotmail.com,
and arisa_luck@hotmail.com)

Received: November 30, 2020
Revised: May 06, 2021
Accepted: May 20, 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
และศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา)
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ คือ
บัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 100 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดย
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร และสถิติที่
ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่สามารถนำความรู้ที่ได้
จากการเรียนไปใช้ได้ตรงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย 2) กลุ่มตัวอย่างมีความความพึง
พอใจต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean= 4.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านอาจารย์อยู่ในอันดับหนึ่ง รองลงมา ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ด้าน

1, 2, 3 ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าความรู้และความเชี่ยวชาญ การเอาใจใส่ผู้เรียน และเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของอาจารย์เป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่ความพึงพอใจของผู้เรียนและสนับสนุนการมีคุณภาพของหลักสูตร

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, หลักสูตร, การจัดการเรียนการสอน

Abstract

The purposes of this research were to study the opinion on Master of Science program (Psychology) and the satisfaction of Master of Science program (Psychology), the faculty of education, Ramkhamhaeng university. The sample consisted of 100 graduates in Master of Science (Psychology), the faculty of education, Ramkhamhaeng university, and were selected by purposive sampling. The research instrument was questionnaires which based on Thai Qualifications Framework for Higher Education and Internal Quality Audit. Data were analyzed with frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The result showed the following; 1) The sample group had the opinion that they can apply the knowledge for their purpose. 2) The satisfaction of Master of Science program (Psychology), the faculty of education, Ramkhamhaeng university of the graduates in overall aspect were high (Mean=4.28). When each aspect was considered, the ranking order (from high to low) of the average scores was as follows: teacher aspect, student selection process aspect, psychology program aspect, curriculum aspect, and learning infrastructures aspect. The result revealed the important of teachers who are keen, empathy, and learning characteristic. These lead to the satisfaction of students and supporting the quality of program.

Keywords: Satisfaction, Program, Curriculum

บทนำ

การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กล่าวถึงความจำเป็นของการเตรียมความพร้อมเพื่อวางรากฐานของประเทศในระยะยาว ให้มุ่งต่อยอดผลสัมฤทธิ์ของแผนที่สอดคล้องเชื่อมโยงและรองรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย ได้มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัยเพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสมนั้น คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

การศึกษามีบทบาทที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้มนุษย์มีความรู้ มีทักษะในการสร้างประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมได้อย่างเป็นสุข อีกทั้งคุณค่าของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษายังเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Haggis, 2003) นอกจากนี้สถาบันการศึกษาได้นำมาตรการต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) และได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการ โดยที่การตรวจคุณภาพการศึกษา พิจารณาได้จากคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติเหมาะสม สามารถปฏิบัติหน้าที่การงานได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) จึงได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thailand Qualifications Framework: TQF) และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรสามารถจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐาน และสร้างการเรียนรู้ให้ตรงต่อความต้องการของผู้เรียนในฐานะผู้รับบริการทางการศึกษา เพื่อต้องการทราบความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวมา คณะผู้วิจัยจึงศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อ

นำผลการศึกษา มาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา จิตวิทยา (หลักสูตรใหม่) เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมและทันสมัย รวมทั้งทำให้ หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพรับใช้สังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรการวิจัยครั้งนี้คือ บัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชา จิตวิทยา) วิชาเอกจิตวิทยาการปรึกษาและวิชาเอกจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมีผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2540-2563 จำนวน 625 คน (บัณฑิตวิทยาลัย, 2563) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณ จากสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% หรือความคลาดเคลื่อนของการ ประมาณค่าเท่ากับ .10 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง 100 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ตามความสมัครใจตอบ แบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (google form) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วง เดือนมีนาคม – เดือนพฤษภาคม 2563 ผู้วิจัยยุติการเก็บแบบสอบถามเมื่อไม่มีผู้ตอบ แบบสอบถามเพิ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา,

2552) และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 23 ข้อ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด (Index Of Item Objective Congruence-IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หากคำถามข้อใด มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ผู้วิจัยจะนำข้อคำถามนั้นไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) กำหนดค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 ขึ้นไป ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) และสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้ ซึ่งค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .964 คำนวณหาค่าอำนาจจำแนก โดยการทดสอบหาความสัมพันธ์คะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ (Corrected-item total correlation) ตั้งแต่ .584 - .868 แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา)

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 78 เพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็น

ร้อยละ 31 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14 และมีอายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11 โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 40.62 ปี (SD = 8.69, ต่ำสุด = 26 ปี, สูงสุด = 63 ปี) และปีการศึกษาที่จบ ได้แก่ พ.ศ. 2540-2563

การประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมารับราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32 อาชีพอิสระจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6 พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และลูกจ้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 โดยการประกอบอาชีพที่ตรงกับสาขาที่เรียนของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่ตรงกับสาขาที่เรียนจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 93 และประกอบอาชีพไม่ตรงกับสาขาที่เรียนจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7

ตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาเป็นสามอันดับแรก อันดับหนึ่ง ตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาตำแหน่งครูหรืออาจารย์หรือนักวิชาการ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14 และตำแหน่งนักจิตวิทยาจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11

รายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาเป็นสามอันดับแรก อันดับหนึ่ง 35,000บาทขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมา 30,001-35,000บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11 1125,001-30,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11 20,001-25,000 บาทจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11 และ15,001-20,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9

2. ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยา

บัณฑิตฯ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ได้ตรงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย โดยพิจารณาเป็นรายชื่อสามอันดับแรก พบว่า เพิ่มพูนความรู้และทักษะทางจิตวิทยา (ร้อยละ 26.96) อยู่ในอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพในปัจจุบัน (ร้อยละ 20.87) และการช่วยเหลือสังคม (ร้อยละ 15.07) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละการนำไปใช้ได้ตรงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

(n = 100)

ที่	วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1	เพิ่มพูนความรู้และทักษะทางจิตวิทยา	93	26.96
2	การนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพในปัจจุบัน	72	20.87
3	การปรับคุณวุฒิการศึกษา	48	13.91
4	การย้ายเปลี่ยนสายงาน	24	6.96
5	การเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น	18	5.22
6	การช่วยเหลือสังคม	52	15.07
7	อื่น ๆ	38	11.01

บัณฑิตสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์กับชีวิตส่วนตัว พบว่า ส่วนใหญ่ตอบอยู่ในระดับมาก จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 46 โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละการนำความรู้ที่เรียนไปใช้ไปประโยชน์กับชีวิตส่วนตัวของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

(n = 100)

ที่	ระดับความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1	น้อยที่สุด	-	-
2	น้อย	1	1
3	ปานกลาง	11	11
4	มาก	46	46
5	มากที่สุด	42	42

$\bar{X} = 4.29, S.D. = .605$

บัณฑิตมีความภาคภูมิใจที่เป็นมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ส่วนใหญ่ตอบ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82 และมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.79 อยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละนำไปใช้ได้ตรงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

(n = 100)

ที่	ระดับความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1	น้อยที่สุด	-	-
2	น้อย	1	1
3	ปานกลาง	1	1
4	มาก	16	16
5	มากที่สุด	82	82
		$\bar{X} = 4.79$, S.D. = .498	

3. ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

ความพึงพอใจของบัณฑิตฯ ต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .570) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านอาจารย์ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .771) อยู่ในอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .605) กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .700) ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .661) และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .850) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

(n = 100)

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านหลักสูตร	4.29	0.605	มาก
ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา	4.27	0.700	มาก
ด้านอาจารย์	4.47	0.771	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล	4.26	0.661	มาก
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	3.89	0.850	มาก
รวม	4.28	0.570	มาก

ความพึงพอใจของบัณฑิตฯ ต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านหลักสูตรโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .605) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1. การจัดการศึกษาสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และ 4. หลักสูตรมีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหรือตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .628) อยู่ในอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ 2. ท่านสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในการทำงาน และ 5. วิชาเรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .503) 3. วิชาที่เรียนมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต หรือนายจ้าง และ 6. ระดับความพึงพอใจของหลักสูตรในภาพรวม ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .892) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านหลักสูตร

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฯ	$\bar{X}$	S.D.	(n = 100)
			ระดับ ความคิดเห็น
ด้านหลักสูตร			
1. การจัดการศึกษาสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.51	0.628	มากที่สุด
2. ท่านสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในการทำงาน	4.30	0.503	มาก
3. วิชาที่เรียนมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต หรือนายจ้าง	4.15	0.892	มาก
4. หลักสูตรมีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหรือตลาดแรงงาน	4.51	0.628	มากที่สุด
5. วิชาเรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของบัณฑิต	4.30	0.503	มาก
6. ระดับความพึงพอใจของหลักสูตรในภาพรวม	4.15	0.892	มาก
รวม	4.29	0.605	มาก

ความพึงพอใจของบัณฑิตฯ ต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .700) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 3. กระบวนการคัดเลือกเข้าศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .750) อยู่ในอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ 1. การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่มีสิทธิ์เข้าศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .705) และ 2. หลักเกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .780) ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฯ	$\bar{X}$	S.D.	(n = 100)
			ระดับความคิดเห็น
ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา			
1. การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่มีสิทธิ์เข้าศึกษามีความเหมาะสม	4.26	0.705	มาก
2. หลักเกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษามีความเหมาะสม	4.24	0.780	มาก
3. กระบวนการคัดเลือกเข้าศึกษามีความเหมาะสม	4.32	0.750	มาก
รวม	4.27	0.700	มาก

ความพึงพอใจของบัณฑิตฯ ต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านอาจารย์โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .648) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 2. อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม และจิตสำนึกในความเป็นครู ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .626) อยู่ในอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ 5. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสนใจและช่วยเหลือนักศึกษาให้เรียนได้ตามระยะเวลาของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .723) 3. ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .770) 4. ช่องทางติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษามีเพียงพอ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .771) และ 1. อาจารย์ในหลักสูตรสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .592) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านอาจารย์

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฯ	$\bar{X}$	S.D.	(n = 100)
			ระดับความคิดเห็น
ด้านอาจารย์			
1. อาจารย์ในหลักสูตรสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.592	มากที่สุด
2. อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม และจิตสำนึกในความเป็นครู	4.65	0.626	มากที่สุด
3. ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา	4.55	0.770	มากที่สุด
4. ช่องทางติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษามีเพียงพอ	4.47	0.771	มาก
5. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสนใจและช่วยเหลือนักศึกษาให้ได้เรียนตามระยะเวลาหลักสูตรกำหนด	4.61	0.723	มากที่สุด
รวม	4.56	0.648	มากที่สุด

ความพึงพอใจของบัณฑิตฯ ต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26, S.D. = .661$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 6. การวัดและประเมินผลมีความถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.47, S.D. = .643$) อยู่ในอันดับหนึ่งรองลงมา คือ 1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45, S.D. = .592$) 5. วิธีการวัดประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.30, S.D. = .745$) 3. วิธีการสอนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประยุกต์แนวคิดศาสตร์ทางวิชาชีพและ/หรือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30, S.D. = .772$) และ 2. การใช้สื่อหรือเทคโนโลยีประกอบการสอนมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.03, S.D. = .858$) และ 4. มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.01, S.D. = .847$) ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

(n = 100)			
ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล			
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.45	0.592	มากที่สุด
2. การใช้สื่อหรือเทคโนโลยีประกอบการสอนมีความเหมาะสม	4.03	0.858	มากที่สุด
3. วิธีการสอนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประยุกต์แนวคิดศาสตร์ทางวิชาชีพและ/หรือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเรียนรู้	4.30	0.772	มากที่สุด
4. มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะศตวรรษที่ 21	4.01	0.847	มาก
5. วิธีการวัดประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน	4.30	0.745	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลมีความถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์	4.47	0.643	มาก
รวม	4.26	0.661	มาก

ความพึงพอใจของบัณฑิตฯ ต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .850) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 2. ห้องสมุดเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ และเพียงพอต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .924) อยู่ในอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ 3. ระบบบริการสารสนเทศเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้และเพียงพอต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .905) และ 1. ห้องเรียนมีอุปกรณ์เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้และเพียงพอต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .903) ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

(n = 100)

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้			
1.ห้องเรียนมีอุปกรณ์เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้และเพียงพอ ต่อนักศึกษา	3.85	0.903	มาก
2.ห้องสมุดเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ และเพียงพอต่อ นักศึกษา	3.93	0.924	มาก
3.ระบบบริการสารสนเทศเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้และ เพียงพอต่อนักศึกษา	3.90	0.905	มาก
รวม	3.89	0.850	มาก

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาใน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางจิตวิทยามากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรู้ทางศาสตร์จิตวิทยาเป็นการศึกษากระบวนการคิดและพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยหลักทางวิทยาศาสตร์ ทำให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น สอดคล้องกับ Knowles (1980) ที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นสิ่งที่บุคคลต้องการแสวงหาในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต รวมทั้งพัฒนา

หน่วยงานและสังคมให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณพันธ์ จันทาและ อัจฉริยา ปราบอริพาย (2558) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นักศึกษามีความสนใจและต้องการศึกษาต่อ เนื่องจากต้องการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้ทันสมัย เพื่อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคตที่จะช่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทัศนีย์ ชาติไทย (2555) ที่ศึกษาแรงจูงใจและความต้องการในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย์ พบว่า นักศึกษามีความต้องการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษาให้ สูงขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือต้องการมีความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์กับชีวิต ส่วนตัว ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากความรู้ที่ได้จากการเรียนสามารถเติมเต็มช่องว่าง หรือคำถามในชีวิตของบุคคลได้ ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองทั้งกระบวนการคิด การ ตัดสินใจ เจตคติ ค่านิยม มีมุมมองต่อชีวิตในหลากหลายมิติมากขึ้น สามารถนำความรู้และ ทักษะทางศาสตร์จิตวิทยาที่ได้จากการเรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ช่วยให้เกิดการ ค้นคว้าสร้างสรรค์หาสิ่งใหม่ ๆ เพื่อสร้างนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับวิมล วิวัฒน์เจริญ และ วนิตา พลศรี (2561) ที่ทำการศึกษาประโยชน์และการนำไปใช้จากผลการเรียนรู้ ของ นักศึกษาต่อวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ โดยพบว่า องค์ความรู้มีประโยชน์และ สามารถนำผลจากผลการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้มาก ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้ทำให้นักศึกษามีความรอบรู้ที่กว้างขึ้น มีโลกทัศน์กว้างไกล การสร้างแนวคิดเจตคติต่อตนเอง และสังคมที่ดี และสอดคล้องกับแนวความคิดของ วรณภา โพธิ์ศรี (2546) ที่กล่าวว่า เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรควรเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้สอนนำเนื้อหาในรายวิชามานำบูรณา การกับสภาพการดำเนินชีวิต ประสบการณ์ ผู้เรียนเรียนแล้วสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพได้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามีคุณภาพภูมิใจที่เป็นมหาบัณฑิตของ หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศมาอย่างยาวนาน มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็น มหาวิทยาลัยที่มีวิทยาเขตมากที่สุดในโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โอกาสและความเสมอ ภาคทางการศึกษาแก่ปวงชนชาวไทยทั้งในและต่างประเทศทั่ว (Webometrics, 2020) ดังนั้นจึงทำให้บัณฑิตของหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) มีความ ภาควิชาภูมิใจที่เป็นมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สอดคล้องกับแนวคิดของ

จุฑารัตน์ ทิพย์บุญทรัพย์ และศศิธร โรจน์สงคราม (2560) ที่นำเสนอว่า ความภาคภูมิใจในมหาวิทยาลัยเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในบริการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียนการสอน กิจกรรมนอกหลักสูตร สภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย และการบริหารงาน

2. กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาโดยรวม อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากคณาจารย์ในหลักสูตรเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ มีความรู้และความเชี่ยวชาญ มีกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายและระเบียบที่บัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยกำหนด มีการดำเนินงานด้านหลักสูตร เป็นไปตามเกณฑ์และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยรวม อยู่ในระดับมาก เพราะมีการจัดห้องสมุดของภาควิชาจิตวิทยาไว้บริการนักศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพิ่มเติมจากที่มหาวิทยาลัยได้จัดไว้ให้ผู้เรียนอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามพบว่าสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในภาพรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจเกิดจากอุปกรณ์ในห้องเรียน ระบบบริการสารสนเทศ และห้องสมุดอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมใช้งานทำให้ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้และไม่เพียงพอต่อนักศึกษาสอดคล้องกับที่บัณฑิตฯ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในข้อเสนอแนะ รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกรียงศักดิ์ แสงจันทร์ (2549) ใจชนก ภาคอัท (2556) วริศรา ดวงตาน้อย (2556) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจและความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอยู่ในระดับสูง โดยมีความคิดเห็นโดยรวมว่า หลักสูตรดังกล่าวจะต้องเป็นหลักสูตรที่ได้มาตรฐานและผ่านการรับรอง คณาจารย์มีชื่อเสียงและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นอย่างดี

การจัดการเรียนการสอนมีความยืดหยุ่นและหลากหลาย หลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ตลอดจนได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับการให้ข้อเสนอแนะว่า หลักสูตรต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในเรื่องของหลักวิชาการ หลักการคิด การให้เหตุผล การสนับสนุนหลักการคิดที่ถูกต้อง รวมทั้งการจัดให้มีประสบการณ์การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Nathanson et al., 2004; Siva et al., 2019) และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน เช่นเดียวกันกับที่สมาคมนักจิตวิทยาอเมริกันได้กำหนดแนวทางของเป้าหมายการเรียนรู้หลักสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (APA, 2018) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียน

การสอนที่มีความหลากหลายและยืดหยุ่นบนพื้นฐานของการให้ความสำคัญแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานทางจิตวิทยาเพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ที่ถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ เช่นเดียวกับกับผลการวิจัยของ โจชนก ภาคอัท (2556) และวริศรา ดวงตาน้อย (2556) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจและความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอยู่ในระดับสูง เนื่องจากคณาจารย์มีชื่อเสียงและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นอย่างดีเช่นกัน

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยได้องค์ความรู้สำคัญ คือ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ความรู้จากการเรียนจิตวิทยา สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ได้ตรงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในชีวิต และมีความความพึงพอใจต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านอาจารย์อยู่ในอันดับหนึ่ง รองลงมา ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าความรู้และความเชี่ยวชาญ การเอาใจใส่ผู้เรียน และเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของอาจารย์เป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่ความพึงพอใจของผู้เรียนและสนับสนุนการมีคุณภาพของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านหลักสูตร ควรมีเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรที่มีความทันสมัยตามสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของสังคม
2. ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ควรสอดคล้องตามเกณฑ์และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) ที่กำหนดไว้ และคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน

3. ด้านอาจารย์ ควรให้ความสำคัญกับคุณวุฒิโดยเฉพาะด้านความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของอาจารย์ผู้สอน และจัดอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาและคำแนะนำด้านการเรียนแก่นักศึกษา

4. ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับลักษณะวิชา วัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและมีความยืดหยุ่น โดยจัดกิจกรรมและโครงการนอกเหนือจากรายวิชาเพื่อพัฒนาทักษะและประสบการณ์ของนักศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการศึกษาดูงานในองค์การที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการสัมมนาโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ

5. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยและพอเพียงกับผู้เรียนและภูมิทัศน์ที่น่าเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้าย และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนต่อในระดับปริญญาโท

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกและครบทุกมิติของข้อมูล

รายการอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ แสงจันทร์. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป). วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- จุฑารัตน์ ทิพย์บุญทรัพย์ และศศิธร โรจน์สงคราม. (2560). การศึกษาความผูกพันของนักศึกษาต่อวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล. *Mahidol R2R e-Journal*, 4(1), 56-69.
- ใจชนก ภาคอ้อต. (2556). ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบันที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (รายงานผลการวิจัย). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.

- ทัศนีย์ ชาติไทย. (2555). *แรงจูงใจและความต้องการในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น
- ฝ่ายบริการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. (2563). *จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง : กรุงเทพมหานคร.
- พรรณพันธ์ จันทาและอัจฉริยา ปราบอริพ่าย. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 8(1) สืบค้น 20 มีนาคม 2563, จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/30845>
- วรรณภา โพธิ์ศรี. (2546). *การพัฒนากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 7 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- วริศรา ดวงตาน้อย. (2556). *ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสาขาการบัญชี (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. อุตรดิตถ์.
- วิมล วิวัฒน์เจริญและวนิดา พลศรี. (2561). การศึกษาประโยชน์และการนำไปใช้จากผลการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์. *วารสารราชพฤกษ์*, 16(2). 38-45.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. สืบค้น 20 มีนาคม 2563, จาก [https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=6420 & filename=developissue](https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=6420&filename=developissue)
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2552*. สืบค้น 21 มีนาคม 2563, จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/>

- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2557). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557. สืบค้น 21 มีนาคม 2563, จาก http://www.mua.go.th/users/bhes/QAMUA58/qa%20manual58/QA_MANUAL30032558.pdf
- American Psychological Association (APA). (2018). *APA Guidelines on Core Learning Goals for Master's Degree Graduates in Psychology*. สืบค้น 22 มีนาคม 2563, จาก <https://www.apa.org/about/policy/masters-goals-guidelines.pdf>.
- Haggis, T. (2003). Constructing images of ourselves? A critical investigation into 'approaches to learning' research in higher education. *British Educational Research Journal*, 29, 89-104.
- Knowles, M. S. (1980). *The modern practice of adult education: From pedagogy to andragogy (revised and updated)*. Englewood Cliffs, NJ: Cambridge Adult Education.
- Nathanson, C., Pauhus, D.L., & Williams, K.M. (2004). The challenge to cumulative learning: Do introductory courses actually benefit advanced students? *Teaching of Psychology Journal*, 31, 5-9.
- Siva, M.A.B., Azevedo, C., Júnior, A.C.P., & Salgado, V.L. (2019). *Contemporary research in contemporary research in educational psychology*. (2019). สืบค้น 9 สิงหาคม 2563, จาก http://www.scielo.edu.uy/pdf/cp/v13n1/en_1688-4221-cp-13-01-82.pdf.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.